

De geschiedenis van de Medische Psychologie.

Samenvatting

In 1951 krijgt Petrus J.A. Calon, na zijn benoeming als hoogleraar ontwikkelingspsychologie en medische psychologie bij de KUN, de opdracht om een afdeling Medische Psychologie voor het Academisch Ziekenhuis Nijmegen voor te bereiden. In 1955 wordt hij aangesteld als afdelingshoofd en start de afdeling officieel met haar activiteiten op het gebied van het medisch en tandheelkundig onderwijs, onderzoek en de patiëntenzorg. Hij gaat in 1971 wegens een verslechterende gezondheid met emeritaat.

Na een interim periode van drie jaar wordt in 1973 Piet B. Bierkens benoemd als lector en afdelingshoofd. Hij is reeds vanaf 1958 bij de afdeling werkzaam als wetenschappelijk medewerker. In 1980 wordt zijn lectoraat omgezet naar dat van hoogleraar. De functies van hoogleraarschap en afdelingshoofd heeft hij vervuld tot zijn emeritaat in 1994. Deze periode wordt vooral gekenmerkt door een goede positionering van de afdeling met brede inzet van medisch psychologen in het academisch ziekenhuis.

In 1995 wordt Floris W. Kraaiaat, hoogleraar klinische psychologie (UVA), aangesteld als hoogleraar en afdelingshoofd Medische Psychologie. Veel aandacht gaat uit naar de verdere professionalisering van de medewerkers, de organisatiestructuur van de afdeling en de uitbreiding en verdieping van het wetenschappelijk onderzoek. Deze functie heeft hij vervuld tot zijn emeritaat in 2007.

De daarna volgende korte interim periode wordt waargenomen door Judith B. Prins, die reeds vanaf 1986 als onderzoeker en later als klinisch psycholoog, coördinator patiëntenzorg en UHD binnen de afdeling werkzaam is. Zij wordt in 2009 als afdelingshoofd en als hoogleraar Medische Psychologie aangesteld. Naast consolidatie van de kernactiviteiten zijn belangrijke aandachtspunten de innovatie van patiëntenzorg, onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek en de verdere ontwikkeling van de psycho-oncologie. Beide functies vervult zij tot het schrijven dezes (2021).

De geschiedenis van de Medische Psychologie

1951 Voorbereidingen

- Benoeming van P.J.A. Calon tot gewoon hoogleraar in de ontwikkelingspsychologie en -als eerste ordinarius in Nederland- de medische psychologie. Hij krijgt dientengevolge een dubbele taak: oprichten van een afdeling Ontwikkelingspsychologie in de Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte (vanaf 1964 in de nieuwe Faculteit der Sociale Wetenschappen) en een afdeling Medische Psychologie in de Faculteit der Geneeskunde en Tandheelkunde.

1955 Start van de afdeling

- Medische psychologie start officieel binnen de medische faculteit haar werkzaamheden in de psychologische patiëntenzorg vanuit een barak bij het A-gebouw; de colleges medische psychologie voor medische studenten hadden reeds in 1952 een aanvang genomen. Naast de directeur Calon bestaat de afdeling uit 4 wetenschappelijk medewerkers, 2 assistenten en 2 secretaresses.

1963 Positionering binnen AZN en KUN

- Om plaats en betekenis van een instituut voor Medische Psychologie binnen de Faculteit der Geneeskunde – een novum voor de Nederlandse medische faculteiten, dat overigens geheel past binnen het accent in Nijmegen op “een antropologisch georiënteerde geneeskunde” - in een structuurrapport te omlijnen, wordt een commissie gevormd bestaande uit de hoogleraren Mertens, Mali, Prick en Slooff.

1966 Structuur van de afdeling

- Calon wordt tot gewoon hoogleraar in de Faculteit der Geneeskunde benoemd en tot hoofd van een zelfstandige afdeling Medische Psychologie, gehuisvest in Gerard van Swietenlaan 3, met als kerntaken: onderwijs, onderzoek en patiëntenzorg. De afdeling kent een detachingsstructuur: psychologen en psychologisch medewerkers werkzaam in de directe patiëntenzorg worden aangesteld bij de afdeling Medische Psychologie en gedetacheerd op een gastafdeling die voor hen werkruimten in de betreffende (poli-)klinieken beschikbaar stelt. Gastafdelingen, overigens op eigen verzoek, zijn voornamelijk: neurologie, psychiatrie, kindergeneeskunde, keel-, neus- en oorheelkunde,

gynaecologie, radiotherapie, huidziekten, cardiochirurgie, inwendige geneeskunde en het centrum voor bijzondere tandheelkunde.

- Promotie van P.B. Bierkens cum laude op het proefschrift: “Het denken van de psycholoog”.

1971 Terugtrekken van Calon wegens ziekte

- Calon treedt terug als hoogleraar en hoofd Medische Psychologie. Mede dankzij hem is aan de medische psychologie een prominente plaats in de patiëntenzorg toegewezen. In afwachting van zijn opvolger wordt als interim hoofd zijn allereerste medewerker benoemd: T.H.J. Gijssbers.

1972

- Promotie van H.J.C. Berger op het proefschrift: “Kijk op de werkelijkheid van alledag; het meten van sociale intelligentie”.

1973 Benoeming van P.B. Bierkens als afdelingshoofd en lector.

- Tijdens een tweedaags instituutsberaad in kasteel Slangenburg te Doetinchem worden omtrent structuur en bestuur van de afdeling alsook over taakverdeling onder meer de volgende besluiten genomen die door de subfaculteitsraad in 1974 bekrachtigd zijn. Zo wordt één ongedeelde afdeling met daaraan gekoppelde detacheringen – die onontbeerlijk worden gevonden voor het patiëntgebonden onderwijs en voor de sterk uiteenlopende behoeften van de gastafdelingen - gecontinueerd en wordt er een stafcommissie ingesteld om het hoofd van de afdeling in de dagelijkse leiding bij te staan. Een maandelijks Instituutsvergadering wordt in het leven geroepen ten behoeve van interne coherentie en aansturing van het zo verspreid werkend instituut, waarbij alle medewerkers aanwezig dienen te zijn en waarin een staflid bij toerbeurt een uiteenzetting geeft over eigen bijdrage aan patiëntenzorg, onderzoek of onderwijs. Kennisoverdracht in het cursorisch college-onderwijs wordt toebedeeld aan P.B. Bierkens (onder meer in Blok Gedragwetenschappen en Filosofie) en H.J.C. Berger (onder meer in Blok Groei en Ontwikkeling). Omdat de vaardigheidstrainingen in gespreksvoering en anamnese in werkgroepen gegeven worden en deelname van patiënten vraagt, wordt dit type onderwijs een taak van alle gedetacheerde stafleden. Het onderwijs binnen de subfaculteit Tandheelkunde (training in communicatieve vaardigheden) verzorgt R.S.H. Visser.

1979

- Een gasthoogleraarschap wordt toegekend aan W. Doyle Gentry, hoogleraar Duke University Medical Center te Durham NC. Zijn aandachtsgebied gedrags-geneeskunde spoort heel wel met de ontwikkeling in de patiëntenzorg van Medische Psychologie die allengs minder gericht wordt op etiologie van een psychisch probleem of op vaststelling van patiëntens intelligentie- en persoonlijkheidsstructuur, maar veeleer op identificatie van gedragsfactoren die een klacht in stand houden en kunnen worden aangegrepen om klachtvermindering te bewerkstelligen.

1980

- Benoeming van afdelingshoofd P.B. Bierkens tot gewoon hoogleraar in de Medische Psychologie.
- Promotie van T.A.M. Crul op het proefschrift “Auditory training of the voicing distinction”.

1981

- Het Medisch Psychologisch Instituut verhuist naar Kapittelweg 24.

1983 Toekenning van vaste formatie voor wetenschappelijk onderzoek

- Na “input-output analyse” wijst de Faculteit aan Medische Psychologie in totaal 1.7 fte toe voor wetenschappelijk onderzoek, ingebed binnen VF-programma's; dit geldt de projecten van H.J.C. Berger en K.P.M. van Spaendonck binnen VF programma “Hersenen en Gedrag” (Cognitieve en motorische manifestaties van dysfunctionerende basale ganglia); van T.A.M. Crul en H.F.M. Peters bij het interfacultair VF programma “Taalstoornissen” (respectievelijk: Auditieve perceptie van spraakkenmerken bij kinderen met een articulatiestoornis, en Psychomotorische aspecten van stottergedrag) en van R.S.H. Visser binnen VF programma “Tandheelkundige Gezondheidszorg en Epidemiologie” (De orale gezondheid van de Nederlandse bevolking).

1984

- Benoeming van H.J.C. Berger, T.A.M. Crul en R.S.H. Visser tot UHD.

1985

- H.F.M. Peters en B.A.M. Maassen organiseren in samenwerking met N.I.C.I. (W. Hulstijn) de First International Conference “Speech motor control and stuttering”. Deze conferentie wordt een groot internationaal succes en daarna elke vijf jaar georganiseerd en wel tot 2006 in Nijmegen en daarna in Groningen. De gebundelde publicaties van deze internationale conferenties zijn toonaangevend voor dit onderzoeksterrein.

1987

- Promotie van H.F.M. Peters op het proefschrift “Stuttering: studies in speech motor behavior”.
- Promotie van G. Bleijenberg op het proefschrift “Functionele buikklachten”.

1989

- Samen met J.W.M. van der Meer, internist, en J.M.D. Galama, medisch microbioloog, richt G. Bleijenberg de Nijmeegse Onderzoeksgroep CVS (Chronisch Vermoeidheid Syndroom) op waaruit protocollen voor diagnostiek en behandeling voortkomen.
- Het algemeen coassistentenschap gaat van start, waarin medisch psychologen onder meer aan de in werkgroepen gegeven anamnesetraining participeren aan de hand van een goeddeels door K.P.M. van Spaendonck ontworpen werkmodel. Voor het eerst doen simulatiepatiënten hun intrede in het medisch curriculum. Ook worden door Medische Psychologie naast bijdragen aan PAOG-onderwijs diverse PAOG-cursussen ontworpen, zoals “Kleine psychotherapie voor de huisarts”.

1990

- In het kader van het Nederlandse Bilaterale Hulpbeleid wordt door Medische Psychologie (prof. Bierkens) en de Karl-Marx-Universität te Leipzig (prof. H. Schröder, Sektion Psychologie; prof. M. Geyer, Universitätsklinik) een voorstel uitgewerkt voor een bilateraal onderwijs- en onderzoek-programma dat “ingeaald” wordt door het onverwacht vlugge einde van de DDR en de Karl-Marx-Universität.
- Het Medisch Psychologisch Instituut verhuist naar de prekliniek Tandheelkunde.
- Overgang van de afdeling Medische Psychologie van de facultaire naar de ziekenhuisorganisatie. Reorganisatie leidt ertoe dat de totale formatie (wp plus nwp) van 26.6 fte. wordt gereduceerd tot 24.9 fte en dat de bestaande formatiestructuur inclusief detachingsformule – mede na overleg met de hoofden van de gastafdelingen die dienaangaande unaniem oordelen - wegens succes wordt gecontinueerd. Om het management van de zo verspreid werkende afdeling te versterken worden binnen de afdeling twee secties annex sectiecoördinatoren in het leven geroepen: “kinderen” met als coördinator G.M. Hulstijn-Dirkmaat en “volwassenen” met als coördinator G. Bleijenberg.

1991-1992

- In de nieuwe organisatie van het ziekenhuis wordt Medische Psychologie ingedeeld bij het Cluster Kinder-Specialismen omdat aldaar – vergeleken met de vijf andere clusters - de meeste medewerkers van de afdeling werkzaam zijn.
- De eerste praktijkopleidingsplaats in de opleiding tot klinisch psycholoog (later BIG-specialisme) door de Stichting Praktijk Onderwijs Nijmegen (SPON) wordt aan de afdeling toegekend en ingevuld door J.B. Prins.
- H.F.M. Peters wordt benoemd tot UHD op persoonlijke titel.
- J.Wijnia wordt aangesteld als bedrijfsvoerder van de afdeling.

1994

- P.B. Bierkens treedt terug als hoogleraar en hoofd Medische Psychologie. Zijn grote verdienste is dat hij een lokaal verspreid werkende groep medisch psychologen heeft aaneengesmeed tot één hechte en op de campus goed herkenbare afdeling. Ter gelegenheid van zijn afscheid wordt het boek “Zomaar wat spreekkamer” uitgegeven. Tijdens de interim-periode van een jaar is H.J.C. Berger afdelingshoofd.

- Promotie van B.A.M. Maassen op het proefschrift “Artificial corrections to deaf speech; studies in intelligibility”.

1995

- Een nieuw, niet zozeer op kennisoverdracht maar vooral op vaardigheden en competentie gericht onderwijscurriculum gaat van start waarin Medische Psychologie substantieel bijdraagt met de kernblokken Grondslagen en Methoden, Verpleegstage en Psychoproblematiek en de keuzeblokken Hersenen en Gedrag, en Verslaving. Stafleden volgen de I.O.W.O.-cursus “Professionalisering uitvoeringsvaardigheden”.
- Promotie van G.M. Hulstijn-Dirkmaat op het proefschrift “Chronic renal failure in children; psychological implications for development and family”.
- Benoeming van F. W. Kraaimaat tot afdelingshoofd en hoogleraar in de medische psychologie.

1996

- Promotie van K.P.M. van Spaendonck op het proefschrift “Self-generated problem solving in Parkinson's disease; a neuropsychological study”.
- F.W. Kraaimaat spreekt zijn oratie uit, getiteld “De anatomie van de medische psychologie”. Nieuwe beleidslijnen worden uitgezet met als kernpunten integratie, verbreding en verdieping van onderwijs, patiëntenzorg en wetenschappelijk onderzoek. Wat het onderwijs betreft wordt ingezet op het ontwikkelen van onderwijsmateriaal, een intranet t.b.v. de onderwijsgegenden en een landelijke afstemming met afdelingen Medische Psychologie van de zusterfaculteiten. Voor de patiëntenzorg wordt vooral aansluiting gezocht bij de topreferente en topklinische zorg en richt de aandacht zich op verdere verdieping middels na- en bijscholingstrajecten van stafleden ten einde BIG-registraties te verwerven als Gezondheidszorgpsycholoog (basisberoep) en klinisch psycholoog (specialisme). Veel stafleden hebben een aanvullende registratie als gedragstherapeut. Voor het onderzoek gaat veel aandacht uit naar het verwerven van 2^e en 3^e geldstroom-subsidies, alsmede naar toegepast wetenschappelijk onderzoek t.b.v. de patiëntenzorg.
- Gerealiseerd wordt de onderzoekslijn “Psychologische determinanten van chronische lichamelijke aandoeningen” met twee geschakelde thema's: “Gedragsfactoren” en “Cognitieve functiestoornissen”. Dit resulteert de komende jaren in de facultaire erkenning van de onderzoekslijn als dwarsverband binnen Nijmegen Centre for Evidence Based Practice (huidig Radboud Institute for Health Sciences). De bij het onderzoek betrokken medewerkers participeren in de landelijke onderzoeksscholen EPP en P&H en KUN/RU school NICI.

1997

- Aan de Nijmeegse Onderzoeksgroep CVS (G. Bleijenberg) wordt de ME-Award toegekend: een internationale prijs voor wetenschappelijk onderzoek op het gebied van chronische vermoeidheid.
- Promotie (cum laude) van J.J.H.M. Vercoulen op het proefschrift “Chronic fatigue syndrome: assessment and psychological processes as perpetuating factors”.

1998

- Benoeming van G. Bleijenberg tot UHD met als opdracht: functiestoornissen bij chronische aandoeningen. De onder zijn leiding staande onderzoeksgroep CVS krijgt de Marco de Vriesprijs.
- Benoeming van B.A.M. Maassen tot UHD met als opdracht: cognitieve functiestoornissen, in het bijzonder ten aanzien van taal en spraak bij kinderen. Ook
- Benoeming van K.P.M. van Spaendonck tot UHD met als opdracht: communicatie en attitudevorming in de geneeskunde.
- Promotie van G. Thoonen op het proefschrift ‘Developmental apraxia of speech in children.

1999-2000

- Een belangrijke algemene organisatorische verandering is dat Medische faculteit en ziekenhuis nu worden aangestuurd door één Raad van Bestuur.
- Promotie S. Kloth op het proefschrift “Onset and course of stuttering in high-risk children”.
- Met diverse leiders van onderzoek binnen het UMCN wordt het Nijmegen Centre for Evidence Based Practice opgericht. Hoogleraar Kraaimaat maakt deel uit van het NCEBP-bestuur. Met het

onderbrengen van de onderzoekslijn binnen het NCEBP wordt een betere integratie met de diverse PhD-projecten binnen het UMCN gerealiseerd en de kwaliteit van de opleiding van de promovendi gewaarborgd.

- Ook wordt de afdeling door het afdelingshoofd vertegenwoordigd in het bestuur van SPON (Stichting Psychologische vervolg Opleidingen Nijmegen). Dit brengt onder meer met zich mee dat jaarlijks voor de afdeling een aantal opleidingsplaatsen voor GZ- en klinisch psycholoog kan worden gerealiseerd.
- Aan de sterk slechter wordende huisvesting binnen de “tijdelijke” locatie in prekliniek Tandheelkunde komt een eind met de verhuizing naar het Trigon, voor slechts enkele jaren een tijdelijke locatie in afwachting van de nieuwbouw. Hoewel de afdeling nog steeds buiten het UMCN gelegen is, zijn de voorzieningen voor de medewerkers in Trigon op niveau en is de toegankelijkheid van de afdeling voor patiënten acceptabel.

2001-2002

- In de curriculumherziening zijn wat betreft het basiscurriculum geneeskunde de eindtermen van de medische opleiding, zoals neergelegd in het Raamplan 2001, richtinggevend. In het traject na het artsexamen realiseert de afdeling een onderwijsaanbod dat in samenspraak met stafleden van de klinische afdelingen ontwikkeld is. Voor wat betreft het basiscurriculum tandheelkunde is het Raamplan Tandheelkunde 2000 richtinggevend. De medewerkers zijn betrokken bij die kern- en keuzeblokken waar ook hun patiëntenzorg op gericht is.
- Externe visitaties door het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) in 2001 en 2003. Besloten wordt tot deze visitaties om mogelijk blinde plekken in de organisatie op te sporen en de medewerkers scherp te houden.
- In 2001 promoveert Maaïke de Vries (3^e geldstroom) op het proefschrift ‘Post-deployment syndrome in Cambodia veterans’.
- In 2002 gaat H.F.M. Peters met pensioen. Ter gelegenheid van zijn afscheid wordt een afscheidssymposium georganiseerd, getiteld ‘Stem-, spraak- en taalstoornissen: onderzoek in ontwikkeling’.
- G. Bleijenberg wordt in 2002 benoemd tot hoogleraar op de bijzondere leerstoel “Chronische vermoeidheid”. Aangezien onderzoek nu meer zijn aandacht vraagt, neemt J.B. Prins het sectie-coördinatorschap “volwassenen en ouderen” van hem over.
- Voor de interne UMC visitatie formuleert de afdeling de volgende missie “De afdeling Medische Psychologie draagt in samenwerking met de klinische afdelingen bij aan de verbetering van patiëntenzorg, wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en opleiding door toepassing, overdracht en ontwikkeling van kennis over psychologische factoren bij lichamelijke aandoeningen en arts-patiënt communicatie”.

2003

- Promotie C.M. Verhaak op het proefschrift “Emotional impact of unsuccessful fertility treatment in women”.
- Promotie A.W.M. Evers (cum laude) op het proefschrift ‘Predictors of disease outcome in rheumatoid arthritis (cum laude)’.
- Promotie L. Nijland op het proefschrift ‘Developmental apraxia of speech: deficits in phonetic planning and motor programming’.
- Promotie J.B. Prins op het proefschrift ‘Cognitive behaviour therapy for chronic fatigue syndrome’.
- Promotie S. van der Werf op het proefschrift ‘Determinants and consequences of experienced fatigue in chronic fatigue syndrome and neurological conditions’.
- In 2003 richt G. Bleijenberg het expertisecentrum “Nijmeegs Kenniscentrum voor Chronische Vermoeidheid (NKCV) op binnen het UMCN en verlaat hij de afdeling Medische Psychologie.
- Op de locatie Dekkerswald wordt door J. Vercoulen een belangrijke uitbreiding van de patiëntenzorg en het onderzoek op het gebied van COPD gerealiseerd. Met als innovatie de digitalisering van de diagnostiek. Uniek en leidinggevend op dit gebied is de daartoe ontwikkelde ‘Integral assessment framework of health status in chronic obstructive pulmonary disease’.

2004

- Promotie E. Bazelmans op het proefschrift ‘Chronic fatigue syndrome: from prevalence and

- perpetuating factors to cognitive therapy’.
- Voor de studenten geneeskunde komt het in eigen beheer uitgegeven kernboek ‘Communicatie in de medische praktijk’ (Eds. Spaendonck en Kraaimaat) beschikbaar. Ook wordt in dit jaar het lustrum symposium ‘50 jaar Academische Kindergeneeskunde & Interacademiale Medische Psychologie’ georganiseerd.
- Om de kwaliteit van het onderwijs van de afdeling Medische Psychologie in het curriculum geneeskunde en tandheelkunde te bewaken en te verbeteren zijn in het studiejaar 2004-2005 probleemanalyses uitgevoerd, wordt onderwijsbeleid 2005-2006 opgesteld en worden een aantal verandertrajecten uitgevoerd.

2005

- In de externe visitatie van het NCEBP (2003-2005) wordt het onderzoeksprogramma waarin het onderzoek van de afdeling is opgenomen als zeer goed tot uitstekend beoordeeld.
- Na vele jaren van voorbereiding en diverse programma’s van eisen betreft de Medische Psychologie in het voorjaar de locatie in het Q gebouw. De centrale afdeling is gehuisvest op de 4^e verdiepen en de Sectie Kinderen en Jeugdigen op de 3^e verdieping. Van de overige gedetacheerde medewerkers heeft het merendeel huisvesting elders in de nieuwbouw gekregen. Secretariaat, staf-, behandel- en diagnostiek ruimtes voldoen aan de eisen van de tijd (isolatie, ICT-voorzieningen e.d.). Na ruim 20 jaar werd eindelijk de wens van de afdeling vervuld van een locatie binnen het UMCN. Wachtruimten staf-, diagnostiek- en behandelkamers, ICT-voorzieningen, onderzoekruimten e.d. voldoen daarmee aan de huidige eisen.
- In december wordt ter gelegenheid van 50 jaar academische kindergeneeskunde en samenwerking van kinderartsen en kinderpsychologen in Nijmegen het lustrum symposium ‘Kind in beweging? Professionals in beweging?: Geïntegreerde pediatrie en psychologische diagnostiek en behandeling’ georganiseerd.

2006

- Benoeming J.B. Prins tot UHD met als opdracht ontwikkeling en profilering van het medisch psychologisch onderwijs.
- De voorafgaande jaren werd reeds veel geïnvesteerd in de digitalisering van de diagnostiek. Vanaf 2005 wordt het accent nu ook gericht op de digitalisering van het behandelaanbod (E-health). Middels projectsubsidies worden diverse E-health behandelprogramma’s ontwikkeld. Voorbeelden daarvan zijn de Digicoach: screening van IVF-patiënten at risk en een digitaal gestuurd interventie programma bestaande uit op psycho-educatie en cognitieve gedragstherapie modules (Verhaak), een E-health programma voor patiënten at risk met reumatoïde artritis gericht op screening en behandeling. (Evers)
- In samenwerking met afdelingen Medische Psychologie van andere UMC’s wordt het Nederlandstalige kernboek ‘Medische Psychologie’ (Eds. Kaptein, Erdman, Prins en Van der Wiel) gepubliceerd en opgenomen in de kernboekenlijst geneeskunde.
- Voor de laatste maal wordt in Nijmegen de 6^e International Speech Motor Conference georganiseerd door H.F.M. Peters, B.A.M. Maassen en W. Hulstijn.
- Promotie van J.S. Kalkman op het proefschrift ‘From prevalence to predictors of fatigue in neuromuscular disorders: The building of a model’.
- K.P.M. van Spaendonck gaat in mei 2006 met pensioen, in december 2005 werd een afscheidssymposium rondom het thema ‘attitude en communicatie in de geneeskunde’ georganiseerd.
- Promotie van J.M.J. Smeenk (gyneacoloog in opleiding) op het proefschrift ‘Stress and IVF: clinical consequences’.
- In september gaat H.J.C. Berger met pensioen en komt de structurele UHD-plaats ‘cognitieve functiestoornissen bij volwassenen en ouderen’ vacant. Zijn functie van waarnemend afdelingshoofd wordt door J.B. Prins overgenomen.

2007

- F.W. Kraaimaat gaat met emeritaat en houdt een afscheidsrede met als titel ‘Medische psychologie op maat’. De presentaties van diverse medewerkers op het afscheidssymposium verschijnen als themanummer ‘Medische Psychologie’ in Gedragstherapie, maart 2008 (redactie A.W.M. Evers en J.B. Prins).

- Als interim afdelingshoofd wordt J.B. Prins aangesteld.
- De volgende missie wordt in het structuurrapport voor de opvolging van de leerstoel medische psychologie en het afdelingshoofd opgenomen 'vanuit een centrale afdeling Medische Psychologie in samenwerking met klinische afdelingen bijdragen aan de verbetering van patiëntenzorg, wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en opleiding door toepassing, overdracht en ontwikkeling van kennis over psychologische factoren bij lichamelijke aandoeningen en over arts – patiëntcommunicatie'.
- In 2007 promoveert R.H.J. Hornsveld (3e geldstroom), op het proefschrift 'Assessment & treatment of violent forensic psychiatric patients' en E.M. Timmermans (3^e geldstroom), op het proefschrift 'Patient participation in radiation oncology'.
- A.W.M. Evers en R.P.C. Kessels worden Principal Investigator.

2008

- I.Hulstijn-Dirkmaat, werkzaam vanaf 1978 bij de sectie Kinderen, gaat met pensioen. Het symposium ter gelegenheid van haar afscheid is getiteld 'Psychologie in Hart en Nieren: ontwikkelingen in de behandeling van het chronisch zieke kind'. Haar functie van coördinator patiëntenzorg kinderen en jeugd wordt overgenomen door C. Verhaak
- H. Samwel promoveert op het proefschrift 'Chronic pain treatment'.
- R.P.C. Kessels wordt in 2008 benoemd op de leerstoel 'neuropsychology and neurorevalidatie'
- Promotie van J. J. den Boer, staflid Neurochirurgie, op het proefschrift 'Predicting disability, pain and work capacity after surgery for a lumbosacraal radicular syndrome.'
- Veel aandacht van het afdelingsbestuur gaat nu naar de voorbereidingen op komende reorganisaties binnen het UMCN zoals de verdwijning van de clusterstructuur.

2009

- Na een interim periode van 2 jaar wordt J.B. Prins benoemd als hoogleraar en afdelingshoofd Medische Psychologie.
- In de nieuwe organisatie van de afdeling wordt H. Mulder bedrijfsleider.
- De clusterstructuur wordt opgeheven en de afdeling valt nu rechtstreeks onder de Raad van Bestuur.
- De promotie van M. Stulemeier op het proefschrift 'Recovery after mild traumatic injury'.
- De promotie van E.W.M. Verhoeven op het proefschrift 'Skin diseases: prevalence and predictors of itch and disease severity'.
- B.A.M. Maassen wordt als hoogleraar benoemd bij de Rijksuniversiteit Groningen in het vakgebied van de dyslexie en verlaat de afdeling.
- Na vanaf 1972 tot 2009 op het gebied van de dermatologie werkzaam te zijn geweest gaat P. Duller met pensioen.

2010

- Oratie van J.B. Prins getiteld 'Medisch en psychologisch, meer dan logisch!'. Belangrijke aandachtspunten zijn naast consolidatie van de drie kernactiviteiten de innovaties op het gebied van de patiëntenzorg (o.a. E-coach) en het onderwijs alsmede onderzoek en behandeling van patiënten met kanker.
- S. van Koulil promoveert op het proefschrift 'Tailored cognitieve behavioral therapy in fibromyalgia'.
- R.E.A. van der Rijken promoveert op het proefschrift 'Neurocognitive effects of open-heart surgery'.
- Benoeming van A.W.M. Evers als hoogleraar 'Psychobiologie van somatische aandoeningen'.
- J.P. Teunisse verlaat de afdeling en wordt lector bij de HAN op het terrein van levensloop begeleiding bij autisme.
- De afdeling kent nu 3 secties: de sectie Volwassenen en Ouderen (o.l.v. A.W.M. Evers), de sectie Kinderen en Jeugdigen (o.l.v. C. Verhaak) en de sectie Dekkerswald (o.l.v. J. Vercoulen).

2011

- De afdeling wordt 'uitstekend' beoordeeld in een intern en extern uitgebracht evaluatie rapport. Op de afdeling zijn zowel part- als fulltime werkzaam: 28 psychologen, 12 psychologisch medewerkers, 12 maatschappelijk werkenden, 17 onderzoekers, 3 postdocs, 5 secretaressen en 1 bedrijfsleider.

- Oratie van A.W.M. Evers met als titel 'Learning from the wisdom of the body'.
- De 6 jaarlijkse evaluatie van het Nijmegen Centre for Evidence Based Practice (NCEBP) vindt plaats. Het programma van de afdeling 'Patient-Centered Interventions' onder leiding van A.W.M. Evers wordt op alle aspecten ('quality, productivity, social relevance, vitality and feasibility') als excellent beoordeeld.
- Promotie van A. Vinck op het proefschrift 'Neurocognitive functioning of children with Spina Bifida'.

2012

- Aan de afdeling worden twee secties toegevoegd: sectie Maatschappelijk werk(o.l.v. C. van der Heyden en sectie NKCV (o.l.v. H. Knoop).
- De 5 onderzoeksprogramma's van de afdeling worden ondergebracht in het 'Radboud Expert Centre for Psychology and Medicine' waarin wordt samengewerkt met het NCEBP, research Institute for Oncology, Nijmegen Institute for Infection, Inflammation and Immunology, and Donders Institute.
- Promotie van A. van Laarhoven op het proefschrift 'Itch and pain: common and distinct psychophysiological factors'.
- Promotie van L. Joosten op het proefschrift 'Learning to live with mild impairment. Development and evaluation of a psychological intervention for patients with mild cognitive impairment and their significant others.'
- Promotie van M.J.G.M. Tummers op het proefschrift 'Stepped care for chronic fatigue syndrome'.
- Promotie van M.C. Coppens op het proefschrift 'Communication with adults with intellectual disabilities'.

2013

- De veranderingen in de organisatiestructuur van de afdeling zijn inmiddels uitgekristalliseerd met nieuwe speerpunten voor het beleid van de komende periode.
- Het predicaat Principal (junior) lecturer wordt toegekend aan E. van den Bergh, E. Bazelmans en J. B. Prins.
- Het predicaat Principal (junior) investigator wordt toegekend aan A.W.M Evers, R.P.C. Kessels, H. Knoop, C. Verhaak en J.B. Prins.
- Thema's voor 2013 voor de patiënten zorg worden: patiënt als partner, e-health, kwaliteit en doelmatigheid.
- J. Vercoulen neemt de leiding van de sectie 'Volwassenen en Ouderen' voor zijn rekening.
- De volgende speerpunten van het afdelingsbeleid worden geformuleerd: persoonsgerichte zorg, duurzame netwerken, doelmatigheid en aantoonbare onderscheidende kwaliteit.
- Accenten van de PI's in het onderzoek zijn Alzheimer (R.P. Kessels), Women's cancer (J.B. Prins), Mitochondrial diseases (C. Verhaak) en Movement disorders (H. Knoop)
- Coördinatoren zijn E. Bazelmans voor onderwijs, E. Pothof voor opleiding, P. Servaes voor patiëntenzorg en M. Gielissen voor onderzoek.
- Het onderwijs Tandheelkunde krijgt een nieuw vorm en wordt aangestuurd door A. Oomen.
- Het instrumentarium dat voor de diagnostiek en monitoring van patiënten met COPD werd ontwikkeld wordt aangeboden voor productvalorisatie.
- De promotie van M.J. Heins (3^e geldstroom) op het proefschrift 'The process of change in cognitive behaviour therapy for chronic fatigue syndrome'.
- De promotie van H. Prinsen (3^e geldstroom) op het proefschrift 'Fatigue in cancer survivors. A (neuro)psychological approach'.
- De promotie van M.M. Tibosch (3^e geldstroom) op het proefschrift 'Psychology in pediatric pulmonology'.

2014

- Dit jaar zijn aandachtspunten de onderwijsvernieuwing, EPIC en invoering van verrichtingen, nieuwe onderzoeksthema's en opleidingsplaatsen. Zo worden voorbereidingen getroffen voor een nieuwe reader 'Communicatie in de medische praktijk'. De E-health screening van 'high risk' patiënten met chronische aandoeningen naast e-health interventies worden verder geïmplementeerd op diverse medische afdelingen.
- Promotie van S. de Brouwer (3^e geldstroom) op het proefschrift 'Psychophysiological stress

reactivity in chronic inflammatory diseases’.

2015

- R. van der Pennen wordt als bedrijfsleider aangesteld.
- Promotie van J.B.M. Jacobs-Peters op het proefschrift ‘Assessment of integral health status in the individual patient with chronic (lung)disease, why and how this should be measured’
- Promotie van A. Visser op het proefschrift ‘Professional and peer support in breast cancer and BRCA surveillance’.
- V. Piai komt als wetenschappelijk onderzoeker bij de afdeling op het Zwaartekracht programma Language into Interaction.

2016

- Extra aandacht in dit jaar gaat naar verdere onderwijsvernieuwing zoals o.a. e-learning (kindermishandeling), Epic en uniforme dossiervoering.
- De opleidingsplaatsen voor klinische psychologie en klinische neuropsychologie worden geïnspecteerd.
- Toegevoegd aan het wetenschappelijk onderzoek wordt het thema ‘Rare cancers’.
- De sectie Nijmeegs Kenniscentrum Chronische Vermoeidheid wordt opgeheven.
- Promotie van J.A.E. Custers op het proefschrift ‘Fear of cancer recurrence-conceptualization and assessment’
- Promotie van S. van den Berg op het proefschrift ‘E-health to support re-entry adjustment after breast cancer’.
- De afdeling viert haar 60 jarig bestaan met een druk bezocht symposium.

2017

- Publicatie van ‘Het ‘Handboek Communicatie in de Mondzorg; effectieve gespreksvoering in de dagelijkse praktijk’ (Smit, Oomen en Truin). Het handboek krijgt een lovende recensie in “Dental Tribune”.
- Een Veni subsidie voor het project ‘Neuroplasticity of language after left-hemisphere stroke through right-hemisphere recruitment’ wordt toegekend aan V.Piai.
- G. Nefs komt als wetenschappelijk onderzoeker bij de afdeling met een Veni subsidie voor het project ‘Navigating between Scylla and Charybdis with your eyes closed: Psychological predictors and consequences of nocturnal hypoglycemia in type 1 diabetes.
- De visitatie van de Landelijke Vereniging Medische Psychologie resulteert in een uitstekende beoordeling van afdeling.
- De inzet voor de hartrevalidatie wordt afgebouwd en stopt in 2018.
- Promotie van S. van Beugen op het proefschrift ‘Psychodermatology 2.0 towards improved assessment and effective internet-based interventions’.
- Promotie van M.A.M. Janssen op het proefschrift ‘Cognitive assessment, wellbeing and brain functioning in HIV-infected patients on cART’.
- Promotie van M.M.E. de Werd op het proefschrift ‘Errorless learning in dementia’.
- Promotie van M.A. van de Wal op het proefschrift ‘Understanding and managing fear of cancer recurrence’.
- Promotie van H. Poort op het proefschrift ‘Cancer-related fatigue with an emphasis on understudied populations in psychosocial oncology’.

2018

- In het kader van de verplaatsing van de kinderoncologie van het Amalia Kinderziekenhuis naar het UMCU wordt de patiëntenzorg voor de kinderoncologie afgebouwd en wordt nu ingezet op het gebied van de kinderbrandwonden.
- J. van Lieshout, ook werkzaam bij de afdeling Geriatrie, wordt de nieuwe bedrijfsleider.
- Verkenningen vinden plaats voor een bijdrage aan ‘Transgenderzorg’.
- Promotie van S. SintNicolaas op het proefschrift ‘Resilience in pediatric oncology: Family risk and resilience factors and child behavioral adjustment’.
- Promotie van H.J.G. Abrahams op het proefschrift ‘Advancing knowledge and treatment of severe fatigue in breast cancer survivors with a focus on cognitive behavioural therapy’.

- Promotie van L. Wirken op het proefschrift ‘Psychosocial consequences of living kidney donation’.
- Promotie van M. Ferwerda op het proefschrift ‘Internet-based cognitive behavioural therapy for patients with rheumatoid arthritis’.
- Promotie van E.A. Boogerd op het proefschrift ‘Shared disease management in pediatric diabetes care. The role of eHealth in patient-professional communication and patient-patient participation’.
- J. Custers ontvangt de KWF Young Investigator Grant/Bas Mulder Award voor het project ‘Fear of progression in advanced cancer patients with prolonged survival on ongoing cancer treatment in an era of personalized medicine’.

2019

- Toekenning van PI predicaten 2019-2023 aan J.B. Prins en C. Verhaak. Opdracht van de RvB om verdere samenwerking met afdeling Geriatrie te verkennen.
- C. Verhaak maakt deel uit van de leiding van ‘Radboud UMC Expertise Centrum Geslacht en Gender’.
- Verdere digitalisering van de diagnostiek en het wetenschappelijk onderzoek. Zo wordt ingezet op methodiek van ‘Experience Sampling’ en de Testotheek van de afdeling wordt omgezet naar Aurosoftware.

2020 Covid pandemie en lockdown

- De covid pandemie vraagt veel aanpassingen van de organisatie en de medewerkers. Zoals het tijdelijk stopzetten van de klinische zorg en versneld starten met online patiëntenzorg via Zaurus, het omschakelen naar online onderwijs, onderling overleg en informatie uitwisselen via Zoom en Teamsite, en team support opstarten voor Covidafdelingen. De in de voorgaande jaren gedane investeringen in digitalisering faciliteren deze aanpassingen op een relatief korte termijn.
- Officiële start van het Expertise Centrum Geslacht en Gender, waarin C. Verhaak de medisch psychologische patiëntenzorg en onderzoek organiseert.
- J.B. Prins ontvangt de koninklijke onderscheiding ‘Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw’ vanwege wetenschappelijke en maatschappelijke impact.
- Promotie van J. Tekampe op het proefschrift ‘Implicit and explicit expectations in placebo research’.

Dit document is samengesteld door H.J.C. Berger, F.W. Kraaimaat en J.B. Prins, maart 2021